Ordinul *Lamiales*Familia *Lamiaceae*

Ajuga reptans – vineţică (Fig. 227)

Pantă erbacee perenă cu tulpina erectă, pubescentă, tetramuchiată, la bază cu stoloni praterani repenți. Frunze sesile, opuse, eliptice, pe margini ondulat-neregulat-crenate.

Flori albastre. Crește prin păduri rărite, margini de păduri, tufărișuri, fânețe de la câmpie până în etajul montan superior.

Melittis melissophyllum – dumbravnic (Fig. 228)

Plantă erbacee perenă cu tulpina tetramuchiată cu peri lungi și tari, înaltă de 0,2-0,6 m, în stare uscată cu miros de cumarină.

Frunze opuse, ovate, lung peţiolate, pe margini striate, pe față glabrescente, pe dos pubescente. Flori mari solitare sau grupate câte 2, corola albă, roză sau purpurie, tubuloasă. Fructe nucule obovate trimuchiate.

Crește prin păduri, tufărișuri, de la câmpie până în etajul montan.

Stachys sylvatica – cinstet de pădure (Fig. 229)

Plantă erbacee perenă, galndulos-pubescentă, înaltă de 0,3-1 m. Frunze opuse, ovat-cordate, lung pețiolate, pe ambele fețe lung-pubescente, pe margini crenat-serate.

Flori roşii-cărămizii, corola mai lungă decât caliciul.

Crește prin păduri, tufărișuri, locuri umbroase, pe soluri jilav-umede eubazice bogate în humus de la câmpie până în etajul subalpin.

Fig. 227 *Ajuga reptans* – vineţică

Fig. 228 *Melittis melissophyllum* – dumbravnic

Fig. 229 *Stachys sylvatica* – cinstet de pădure

Galeopsis tetrahit – lungurică (Fig. 230)

Plantă erbacee anuală cu tulpina opus-ramificată, îngroșată sub noduri, acoperită cu peri rigizi îndreptați în jos și peri glanduloși cu vârful roșu. Frunze opuse, ovate sau ovat-lanceolate, pe margini dințate, pe ambele fețe dispers-pubescente.

Flori roșii-purpurii mai rar alb-gălbui, pubescente dispuse în verticile axilare la vârful ramurilor.

Fructe nucule obovoidale uşor comprimate.

Frecvent răspândită pe soluri jilav-umede bogate în humus de tip mull, în culturi agricole, grădini, locuri ruderale, livezi, tufărişuri, zăvoaie, tăieturi de pădure, margini de pădure, pepiniere, plantații tinere, de la câmpie până în etajul montan.

Thymus glabrescens – cimbrisor (Fig. 231)

Plantă subarbustivă cu tulpini cu ramuri laterale 1-2 seriate (ssp. *glabrescens*) sau multiseriate (ssp. *pilosus*). Frunze opuse, eliptic-lanceolate până la liniar-alungite, glabre pe ambele fețe (ssp. *glabrescens*) sau pubescente glandulos - punctate (ssp. *pilosus*), care se micșorează treptat de la vârful ramurilor spre bază.

Flori roz-violacee dispuse în raceme spiciforme.

Crește prin pajiști, rariști de pădure, tufărișuri, stâncării înierbate, nisipuri uscate, locuri ruderale însorite de la câmpie până în etajul subalpin.

Lamium purpureum – sugel puturos (Fig. 232)

Plantă cu miros neplăcut, tulpina de la bază tufos ramificată, în partea superioară pubescentă, înaltă de 0,15-0,20 m. Frunzele inferioare lung pețiolate, lat-ovate sau triunghiulare, la bază adânc cordate, pe margini crenate, pe față pubescente, pe dos glabrescente. Cele din vârful tulpinii, scurt pețiolate, având la axila lor flori albăstrui.

Crește prin ogoare, miriști, pârloage, grădini, vii, locuri ruderale de la câmpie până în etajul montan.

Fig. 230 *Galeopsis tetrahit* – lungurică

Fig. 231 *Thymus glabrescens* – cimbrisor

Fig. 232 *Lamium purpureum* – sugel puturos

Lamium galeobdolon – sugel galben (Fig. 233)

Plantă erbacee perenă cu tulpini târâtoare prevăzute cu rădăcini adventive, la noduri, uneori ascendente sau erecte, tetramuchiate, glabrescente.

Frunze pețiolate, opuse, ovate, hirsute cu pete mari albe, pe margini neregulate seratdințate, la vârf acuminate. Flori galbene-aurii dispuse în verticile 3-7 flori la axila frunzelor superioare. Fructe nucule negre.

Plantă indicatoare de soluri, jilav-umede, eutrofe cu humus de tip mull. Crește prin păduri de foioase, rășinoase, tufărișuri, locuri umbrite, de la câmpie până în etajul subalpin.

Lamium album – urzica moartă albă (Fig. 234)

Plantă erbacee perenă cu stoloni subterani, tulpini erecte-tetramuchiate, neramificate, înalte de 0,3-0,5 m, dispers pubescente. Frunze pețiolate, opuse, ovat-cordate sau triunghiulare, pe ambele fețe dispers-pubescente, pe margini serat-dințate.

Flori mari albe dispuse în verticile aglomerate la subsuoara frunzelor superioare. Fructe nucule, trimuchiate, verzi-măslinii.

Crește în pâlcuri dese pe soluri eutrofe, intens humifere, de pe lângă margini de păduri, tufărișuri, ziduri, garduri, de la câmpie până în etajul subalpin.

Fig. 233 *Lamium galeobdolon* – sugel galben

Fig. 234 Lamium album – urzica moartă albă

Glechoma hederacea – rotungioară (Fig. 235)

Plantă erbacee perenă cu tulpini lungi repente, cu numeroși lăstari floriferi erecți sau ascendenți. Frunzele inferioare reniforme cele superioare cordat-ovate, pe ambele fețe alipit-pubescente, pe dos glandulos-punctate, pe margini crenate. Flori albastre sau liliachii dispuse în verticile 4-10 flori la axila frunzelor mijlocii și superioare.

Fructe nucule elipsoidale, brunii, netede. Crește pe soluri jilav-umede bogate în humus, pe locuri umbrite de prin păduri, tufărișuri, livezi, de la câmpie până în regiunea subalpină. Plantă meliferă și medicinală.

Mentha longifolia – izma calului

Plantă erbacee perenă cu tulpina viguroasă, înaltă de 0,3-1,5 m, ramificată, în partea superioară, cu frunze ovat-eliptice până la ovat-lanceolate, pe margini dințate, pe dos alburiu sau cenușiu lung tomentoase.

Flori roze sau liliachii mai rar albe grupate în inflorescențe spiciforme terminale. Fructe nucule ovoidale fin punctate.

Crește prin pajiști, ogoare și pârloage umede, pe marginea pâraielor, pe lângă izvoare, lunci, zăvoaie, tăieturi de pădure, vii, șanțuri, de-a lungul drumurilor, de la câmpie până în etajul montan.

Salvia glutinosa – dumbravnic căpresc (Fig. 236)

Plantă erbacee cu tulpina viguroasă, înaltă de 0,4-1,2 m, glandulos-vâscos-pubescentă cu frunze ovat-eliptice, la bază cordate, la vârf acuminate, cu marginile serate, pe ambele fețe cenuşiu-pubescente.

Flori galbene-sulfurii, glandulos-lipicios-pubescente, dispuse în 10-12 verticile reunite într-o inflorescență întrerupt-spiciformă.

Crește pe soluri bogate în humus de tip mull, prin păduri umbroase, mai cu seamă pe lângă pâraie, pe depozite humifere, din etajul colinar până în cel subalpin.

În medicina populară, rădăcinile și tulpinile sunt utilizate în amețeli și dureri de cap, iar în uz extern, în băi fierbinți contra durerilor reumatismale.

Fig. 235 Glechoma hederacea – rotungioară Fig. 236 Salvia glutinosa – dumbravnic căpresc

Ordinul *Plantaginales* Familia *Plantaginaceae*

Plantago major – pătlagină mare (Fig. 224)

Plantă erbacee perenă cu rizom subteran, tulpină aeriană. Frunze mari lat-ovate cu nervuri arcuate, brusc atenuate în pețiol dispuse în rozetă bazală.

Inflorescența spic lung, cilindric, terminal. Flori galbene-albicioase. Fruct capsulă. Creste prin pajisti, ogoare, izlazuri, zăvoaie, malul apelor, tăieturi de pădure, locuri ruderale.

Plantago media – pătlagină cu frunze moi (Fig. 225)

Plantă erbacee perenă cu frunze eliptice până la lat-elptice, pe ambele fețe pubescente, scurt petiolate, dispuse în rozete bazate.

Tulpină scapiformă mult mai lungă, la vârf cu un spic cilindric mai scurt, alcătuit din flori cu corola albă. Crește prin pajiști, pârloage, ogoare, rariști și tăieturi de pădure, de la câmpie până în etajul montan.

Plantago lanceolata – pătlagină cu frunze înguste (Fig. 226)

Plantă erbacee perenă cu tulpina brăzdată, frunze lanceolate până la liniar-lanceolate ușor îngustate în pețiol cu 3-7 nervuri arcuate, cu marginea întreagă sau distanțat-denticulată, pubescente până la glabrescente, dispuse în rozetă bazală.

Flori grupate în spice ovoidale sau scurt cilindrice cu corola brună, lungă. Crește prin pajiști, fânețe, ogoare, grădini, vii, locuri ruderale, rariști de pădure, de la câmpie până în etajul montan.

Fig. 224 *Plantago major* – pătlagină mare

Fig. 225 *Plantago media* – pătlagină cu frunze moi

Fig. 226 *Plantago lanceolata* – pătlagină cu frunze înguste

Familia Scrophulariaceae

Melampyrum bihariense – sor cu frate

Plantă erbacee anuală semiparazită pe rădăcinile diferitelor plante ierboase și lemnoase. Frunze opuse, lanceolate sau ovat lanceolate pe margini întregi.

Fiori galbene aurii dispuse în spice terminale laxe cu bractee violete, cele superioare azurii. Fructul capsulă ovoidală.

Crește prin pădurile din regiunea deluroasă și montană (șleauri de deal, gorunete, făgete).

Veronica urticifolia – iarba şarpelui (Fig. 221)

Plantă erbacee perenă, cu tulpina păroasă de jur împrejur, frunze opuse, simple, sesile, lat-ovate, la bază cordate, la vârf acute, pe margini serate, pe ambele fețe dispers păroase.

Flori grupate în raceme dispuse opus la axila frunzelor superioare. Fruct capsulă bivalvă, aproape rotundă și comprimată lateral. Crește prin păduri (făgete, amestecuri de fag cu rășinoase, brădete), pe pante, grohotișuri umede, chei, văi umbroase, din regiunea montană până în cea subalpină. Specie de umbră, indicatoare de soluri reavăn jilav-umede, moderat până la slab acide, bogate în humus de tip mull-moder sau moder.

Veronica officinalis – ventrilică (Fig. 222)

Plantă erbacee perenă cu tulpina repentă de jur-împrejur pubescentă, cu ramuri secundare purtând în vârf raceme florifere erecte, densiflore.

Frunze opuse, simple, scurt pețiolate, eliptice, pe margini serate, pe ambele fețe dispers pubescente. Flori cu corola liliachie sau palid alburie, cu striațiuni mai întunecate. Fruct capsulă triunghiular obcordată.

Crește prin făgete acidofile, margini și tăieturi de pădure, de-a lungul pâraielor, tufărișuri, de la câmpie, până în etajul subalpin. Părțile aeriene ale plantei conțin glicozizi, acizi organici, saponine, zaharuri, substanțe tanante, fiind folosite în tratamentul bolilor de rinichi (litiază renală), bolilor de ficat (hepatită cronică, ciroză, litiază biliară), bolilor aparatului respirator (astm, tuse, răgușeală), în colici abdominali, nevralgii, boli de piele, arsuri.

Veronica chamaedrys – stejărel (Fig. 223)

Plantă erbacee perenă prevăzută cu două șiruri opuse de peri moi. Are frunze opuse, sesile, ovate, pe margini crenat-serate, pe dos pronuntat pubescent-rugoase. Florile grupate în raceme dispuse în axila frunzelor superioare, zigomorfe, tetramere.

Corola cu tubul scurt este mare, rotată, de culoare albastră-azurie mai rar albă sau roșiatică. Androceul din 2 stamine, gineceul bicarpelar, superior.

Fruct capsulă lat-cordată sau triunghiulară, turtită, emarginată la vârf.

Crește prin fânețe, pajiști uscate, rariști și margini de pădure, tufărișuri, marginea drumurilor de la câmpie până în regiunea subalpină.

iarba şarpelui

Fig. 221 Veronica urticifolia – Fig. 222 Veronica officinalis – ventrilică

Fig. 223 Veronica chamaedrys stejărel

Ordinul Campanulales Familia Campanulaceae

Campanula abietina – clopoţeii bradului

Plantă erbacee perenă cu frunzele bazale lung pețiolate, eliptice sau aproape rotunde, cele tulpinale alungit spatulate sau lanceolate atenuate în pețiol, glabre, pe margini fin crenate.

Flori bisexuate, albastre dispuse în panicule. Fruct capsulă poricidă. Specie carpatobalcanică ce crește în păduri de molid, amestecuri de fag cu rășinoase, poieni, pajiști din regiunea montană până în cea alpină.

Campanula rapunculoides – clopoței de pădure (Fig. 237)

Plantă erbacee perenă, cu frunzele bazale și tulpinale mijlocii ovat-cordate, cele superioare ovat-lanceolate, până la lanceolate, pe margini crenat-serate.

Flori albastre sau albastru-violacee, dispuse în raceme unilaterale. Crește prin păduri, tufărișuri, poieni, uneori ca buruiană prin grădini, arături de la câmpie până în etajul montan.

Campanula patula – clopotei (Fig. 238)

Plantă erbacee bienală, cu tulpina glabră, muchiată, ramificată, frunzele bazale spatulate, cele tulpinale lanceolate.

Flori albăstrui-roșiatice, violete, spălăcit albastre până la albe, lung pedunculate dispuse în inflorescențe paniculiforme la vârful tulpinii.

Crește prin fânețe, pajiști, margini de păduri, marginea ogoarelor și prin livezi.

Fig. 237 *Campanula rapunculoides* – clopoței de pădure

Fig. 238 Campanula patula – clopoței

Ordinul *Dipsacales* Familia *Caprifoliaceae*

Sambucus nigra – soc negru (Fig. 203)

Arbust (înalt de 2-4 m) sau arbustoid (cu înălţimea de 10 m, diametrul de 10-18 cm) are tulpina neregulat ramificată acoperită cu un ritidom cenuşiu-gălbui, crăpat, suberos, format de timpuriu.

Lujeri groși verzui-cenușii, verzui-gălbui cu lenticele proeminente și măduva groasă, spongioasă de culoare albă-gălbuie. Muguri opuși, mari, ovoid-ascuțiți cu 2-4 solzi caduci încă de pe timpul iernii, încât frunzulițele tinere devin vizibile.

Frunze imparipenat-compuse cu 5-7 foliole ovat eliptice sau eliptice, pe margini ascuţit-serate, la vârf acuminate, pe dos dispers-pubescente mai ales pe nervuri.

Flori bisexuate, mici, albe, gălbui, puternic plăcut odorante, grupate în corimbe, terminale cu diametral de 10-20 cm. Fructul o bacă suculentă, drupiformă.

Este frecvent întâlnit de-a lungul cursurilor de apă, în pădurile de luncă, de salcâm, cerete, șleauri, făgete, brădete, ocupând mai ales luminișurile, lizierele, de la câmpie până în etajul montan.

Specie de semiumbră-lumină, instalându-se pe soluri profunde, afânate, bogate în baze de schimb, fertile, bogate în humus (humifere), cu conținut ridicat de azot (nitrofile), bine aprovizionate cu apă (mezohigrofile).

Valoroasă specie de subarboret pentru pădurile de luncă, de salcâm, protejând și ameliorând solul.

Sambucus ebulus – boz (Fig. 204)

Plantă erbacee perenă cu rizomul repent, gros de 2-3 cm, tulpina robustă, erectă înaltă de 0,5-1,5 m, frunze opuse imparipenat-compuse cu 7-11 foliole lanceolate, pe margini serate, pe dos slab- pubescente.

Flori albe grupate în inflorescențe cimoase corimbiforme. Fructul bacă neagră, lucioasă.

Întreaga plantă emană un miros neplăcut. Este răspândită prin locuri mderale, locuri necultivate, ca buruiană în culturi, dar mai ales prin cele târlite de animale în jurul stânelor. Este o plantă nitrofilă.

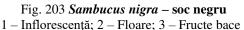

Fig. 204 *Sambucus ebulus* – **boz** 1 – Inflorescență; 2 – Floare; 3 – Fructe bace

Viburnum opulus – călin (Fig. 205)

Arbust înalt de 2-4 m cu lujerii fragili cenuşii, glabri, lucitori, muguri opuşi, ovoizi, bombaţi roşietici cu un solz aparent, provenit din sudura a doi solzi. Frunze simple 3-5 palmat-lobate cu peţiolii caniculaţi prevăzuţi la bază cu 2-4 glande nectarifere.

Flori albe grupate în cime corimbiforme, globuloase, terminale, cele de pe marginea inflorescenței sterile și asimetrice, cele din partea centrală sunt mai mici, fertile cu o manta rozee.

Fructe drupe roșii, sferice, suculente cu gust acrișor, comestibile, cu un sâmbure, roșu, neted. Este o specie de semiumbră-umbră, frecvent răspândită prin pădurile de luncă, zăvoaie, tufărișuri, rariști și margini de păduri, de la câmpie până în etajul montan.

Lonicera xylosteum – caprifoi, loniceră (Fig. 206)

Arbust înalt de 1-2 m cu tulpini erecte, ramificate, lujeri subţiri, cenuşii, fistuloşi, muguri conici, opuşi solitari sau colaterali câte 2-3, mult îndepărtaţi de lujer sau chiar perpendiculari. Frunze eliptice până la eliptic-ovate, pe faţă verzui-cenuşii dispers pubescente, pe dos verzi-palid, dens pubescente. Flori bisexuate, câte 2 pe un peduncul comun la axila frunzelor, de culoare albă sau gălbui-roşiatică.

Fructe bace sferice, roșii, întunecate, lucioase, libere sau puțin concrescute la bază, cu mai puține semințe, prin avortarea ovulelor.

Crește prin luminișuri de pădure, liziere, tufărișuri, mai ales în arboretele de pe versanții înclinați cu substrat calcaros, făgete, brădeto-făgete, în lungul văilor înguste și prăpăstioase, pe chei, pe stâncării abrupte.

Fig. 205 *Viburnum opulus* – **călin** 1 – Ramură cu frunze și flori; 2 – Fruct

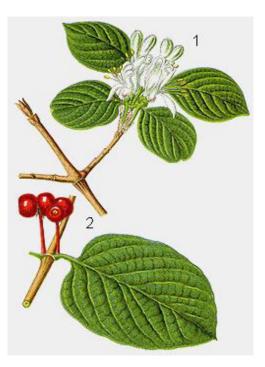

Fig. 206 *Lonicera xylosteum* – caprifoi, loniceră 1 – Ramură cu flori; 2 – Ramură cu fructe

Familia Dipsacaceae

Knautia arvensis – muşcatul dracului (Fig. 207)

Plantă erbacee perenă, în întregime pubescentă. Tulpina erectă cilindrică, înaltă până la 1 m și ramificată. Frunze polimorfe, numai cele tulpinale adânc fidate, cele bazale de obicei întregi.

Flori albastre, violacee, liliachii, roze, roșiatic-violete sau gălbui, grupate în capitule mari. Fructul este o achenă (nuculă) tetragonală, dens păroasă. Este răspândită prin pajiști, ogoare, locuri ruderale, tufărișuri și margini de pădure, de la câmpie până în etajul montan.

Fig. 207 Knautia arvensis – muşcatul dracului

Ordinul Asterales Familia Asteraceae

Arctium tomentosum – brusture

Buruiană bianuală nitrofilă, xeromezofilă-mezofilă cu frunze mari, cordate, pe margini netede, pe față glabre sau cu peri scurți, pe dos tomentos pubecente.

Flori roșii bisexuale, pentamere, toate tubuloase alb-roziu. Fructul este o achenă (nuculă) lungă de 5-6 mm, slab comprimată lateral. Crește prin pârloage, locuri ruderale, păduri.

Carduus acanthoides – scai, scaiete

Plantă erbacee bienală cu tulpina erectă spinos aripată înaltă până la 1 m. Frunze penatpartite până la penat-sectate cu marginea spinos-dințată. Flori sunt tubuloase, roșii, bisexuate. Fruct este o achenă.

Crește la marginea arăturilor, pe ogoare, locuri ruderale, pășuni ruderalizate, marginea drumurilor din regiunea de câmpie până în cea montană. Specie pionieră și nitrofilă.

Cirisium arvense – pălămida

Plantă erbacee perenă cu rizom orizontal, ramificat, adânc, tulpina erectă înaltă până la 1,5 m, cilindrică ușor costată.

Frunze variate de la întregi și lanceolate până la penat-fidate, penat-sectate cu marginile, laciniile și vârful spinoase. Florile sunt tubuloase cu corola adânc 5-dințată roșievioletă.

Fruct achena, la maturitate cu perișori ramificați. Fiecare individ poate produce 30000-40000 achene care își păstrează capacitatea de germinare un timp îndelungat. Se înmulțește și pe cale vegetativă având capacitatea de a forma lăstari aerieni numiți drajoni de pe mugurii rădăcinilor foarte ramificate, rezultând astfel vetre întinse cu indivizi noi.

Prin caracterul său invadant această buruiană produce pagube mari în semănăturile de cereale (grâu, orz, ovăz) iar în fanețe depreciază valoarea furajeră a acestora.

Buruiană comună cu o largă răspândire prin semănături, culturi de prășitoare, pârloage, pajiști ruderalizate, vii, rariști și tăieturi de pădure, zăvoaie, izlazuri, locuri ruderale.

Bellis perennis – bănuței (Fig. 239)

Plantă erbacee perenă cu frunzele bazale spatulate, pe margini întregi dispuse în rozetă la suprafața solului. Tulpina scapiformă, alipit-pubescentă.

Florile marginale albe la vârf roșiatice.

Crește prin pajiști, pe lângă drumuri de la câmpie până în etajul montan. Înflorește tot timpul anului iar iarna hibernează sub zăpadă sub formă de boboci florali.

Helianthus annuus – floarea soarelui

Plantă anuală, industrială, oleaginoasă cu tulpina aspru glandulos-pubescentă înaltă până la 3 m, plină cu o măduvă spongioasă.

Frunzele simple, mari, cordat-ovate, aspru păroase, pe margini serat-dințate, lung pețiolate, dispuse altern.

Florile centrale tubuloase, bisexuale, bruniu-galbene cu nectar, în număr de 1000-3000. Fructe achene de mărime, formă și culoare variate, numai cu scvame, a căror semințe exalbuminate sunt bogate în ulei vegetal 30-60%.

Se cultivă pentru obținerea uleiului alimentar, industrial. Turtele rămase după extragerea uleiului sunt folosite pentru furajarea animalelor. Este o foarte bună plantă meliferă.

Helianthus tuberosus – topinambur, napi porcești (Fig. 240)

Plantă erbacee perenă originară din America de Nord cu rizomi tuberculiformi bogați în inulină. Se aseamănă cu floarea soarelui.

Se cultiva pentru rizomii folosiți în furajarea animalelor, dar și sălbăticită prin luncile din pădurile de foioase, zăvoaie ca hrană pentru mistreți și cervide.

Achillea millefolium – coada şoricelului (Fig. 241)

Plantă erbacee perenă cu frunze bipenat-sectate cu laciniile lanceolate sau filiforme.

Florile marginale în număr de 5 sunt ligulate, albe, cele centrale, tubuloase, bisexuate, galbene.

Crește prin pajiști, fânețe, margini de pădure, poieni de la câmpie până în regiunea subalpină. Părțile aeriene ale plantei conțin uleiuri vegetale și substanțe amare cu acțiune cicatrizantă și antiinflamatorie, hemostatică.

Se utilizează în ulcer gastric, ulcer duodenal, lipsa poftei de mâncare, balonări, hemoragii stomacale, dischinezie biliară, tuse, rinite, bronșite, astm bronșic, reglarea ciclului menstrual, diminuarea manifestărilor neplăcute ale menopauzei, în uz extern este folosită în hemoroizi, arsuri, plăgi supurate, eczeme, afecțiuni vasculare, abcese dentare etc.

Chrysanthemum rotundifolium – margarete de pădure

Plantă erbacee perenă cu tulpină erectă, neramificată, glabră sau pubescentă. Frunzele bazale alungit spatulate în pețiol, pe margini crenate, cele tulpinale lanceolate, sesile, pe margini dințate. Florile marginale galbene.

Răspândită prin molidișuri, jnepenișuri, buruierdșuri în lungul pâraielor, pe lângă izvoare, pajiști din etajul montan până în etajul subalpin.

Fig. 239 *Bellis perennis* – bănuței

Fig. 240 *Helianthus tuberosus* – topinambur, napi porcești

Fig. 241 *Achillea millefolium* – coada şoricelului

Cichorium intybus – cicoare

Plantă erbacee bienală sau perenă cu tulpina erectă, ramificată, verde, sulcată, înaltă până la 0,8 m. Frunzele bazale dispuse în rozetă, cele tulpinale întregi, ovat-lanceolate sesile. Flori ligulate de culoare albastră. Fruct este o achena.

Crește ca buruiană prin culturile de lucerna, trifoi, pajiști, ogoare, pârloage, locuri ruderale, pe lângă drumuri, de la câmpie până în etajul montan. Părțile aeriene și rădăcinile conțin inulină, principii amare, mucilagii, taninuri, fiind folosite în dischinezie biliară, colecistită, hepatită cronică, constipație, dureri de stomac, vindecarea plăgilor și a tăieturilor.

Aposeris foetida – crestată (Fig. 242)

Plantă erbacee perenă caracteristică pădurilor umbroase, mai ales făgetelor, cu aspect de păpădie, miros caracteristic de cartof și cu țesuturi laticifere.

Frunzele bazale dispuse în rozetă, tulpina scapiformă fistuloasă înaltă de numai 10-15 cm terminată la vârf cu un singur calatidiu, cu flori galbene-aurii, fruct achenă.

Taraxacum officinale – păpădie (Fig. 243)

Plantă erbacee perenă cu un rizom subteran scurt ce se continuă cu o rădăcină pivotantă.

Frunze dispuse într-o rozetă bazală din mijlocul căreia se ridică o tulpină scapiformă terminată cu un singur calatidiu, cu flori ligulate galbene. Fruct achenă. Întreaga plantă conține țesuturi laticifere.

Crește prin pajiști, fânețe umede, locuri cultivate și ruderale, prin păduri, din regiunea de câmpie până în cea montană. Specie pionieră, alimenatră și medicinală. Rădăcinile și părțile aeriene conțin substanțe cu acțiune colagogă (stimulează evacuarea bilei în duoden) și coleretică (stimulează secreția bilei de către hepatocite).

Mycelis muralis – susai (Fig. 244)

Plantă erbacee perenă cu frunze tulpinale lirat-sectate, cu flori galbene dispuse în panicule, corimbiforme, la vârful ramurilor.

Crește pe soluri reavene până la jilave, mezobazice, bogate în humus în aproape toate pădurile din regiunea de câmpie până în cea subalpină. Este plantă de umbră-semiumbră, moderat nitrofilă, indicatoare de humus de tip mull sau moder.

Fig. 242 *Aposeris foetida* – crestată

Fig. 243 Taraxacum officinale – Fig. 244 Mycelis muralis – păpădie

susai

Lactuca sativa – salată de grădină

Plantă erbacee anuală-bienală cu frunzele bazale, mari, lat-ovate, nedivizate, formând o căpățână din mijlocul căreia mai târziu se dezvoltă o tulpină erectă, ramificată cu frunze întregi, sesile si amplexicaule.

Flori galbene dispuse în panicule corimbiforme la vârful ramurilor.

Fructe sunt achene mici. Foarte mult cultivată ca plantă alimentară, soiurile cele mai răspândite în cultură fiind var. capitala cu frunzele bazale adunate într-o căpățână compactă, var. crispa cu frunze crețe care nu formează căpățână, var. longifolia cu căpățână conică.

Sonchus arvensis ssp. arvensis – susai

Buruiană perenă cu tulpina fistuloasă înaltă de 0,7-1,5 m, frunze penat-sectate, glabre, verzi sau slab brumate, pe margini spinos dințate. Flori de culoare galbenă.

Fructe achene, brune, lateral comprimate însoțite de un papus lung.

Plantă foarte dăunătoare, care se înmulțește ușor pe cale vegetativă, prin muguri radiculari invadând culturile de prăsitoare, grădinile de legume, plantațiile de pomi, viță-devie, tăieturile de pădure.

Hieracium rotundatum – vulturică

Plantă erbacee perenă, în pământ cu un rizom oblic sau vertical, în afară cu o rozetă de frunze din mijlocul căreia se ridică una sau mai multe tulpini florifere, foliate, lung pubescente, spre bază și scurt glandulos-pubescente în spre vârf. Frunzele rozetei sunt pețiolate, obovate sau alungit-obovate, pe margini întregi sau ușor ondulate, pe ambele fețe acoperite cu peri desi brun-roscați, cele tulpinale sesile dar asemănătoare ca formă cu cele bazale.

Flori galbene, ligulate, grupate în raceme paniculiforme. Fruct achenă.

Specie carpato-balcanică ce crește pe soluri revene până la jilave, puternic până la slab acide, cu humus de tip mull-moder sau moder, de prin făgete, brădeto-făgete, molidișuri, stâncării umbrite, din etajul montan până în cel subalpin.